

(หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ คอลัมน์รายงานพิเศษ โดยนางสมฤดี ธัญญสิริ รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง)

แท็กซี่ติดแก๊ส NGV ยื่นชำระภาษี – ต้องมี “ใบรับรอง” อะไรบ้าง ?

การชำระภาษีรถยนต์ประจำปี เจ้าของรถต้องมีใบรับรองการตรวจสภาพรถยนต์ประกอบในการชำระภาษีดังกล่าว โดยข้อ 20 ของระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2531 กำหนดให้ในการชำระภาษีรถยนต์ประจำปี เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการตรวจสอบหลักฐานพร้อมด้วยผลการตรวจสภาพรถ เมื่อถูกต้องจึงดำเนินการจัดเก็บภาษีประจำปีได้ ทั้งนี้ เพราะใบรับรองการตรวจสภาพรถ ถือเป็นเครื่องมือของรัฐในการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ใช้รถใช้ถนน

แต่กรณีของรถยนต์ที่มีการติดตั้งก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน (NGV : Natural Gas for Vehicles) หรือที่เรียกกันง่ายๆ อย่างติดปากว่า รถติดตั้งแก๊ส NGV นั้น จำเป็นต้องมีใบรับรองเพิ่มอีก 1 ประเภทคือ ใบรับรองผ่านการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงในการยื่นชำระภาษีรถยนต์ประจำปีด้วย เนื่องจากกรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาการตรวจและทดสอบ และการออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2550 ซึ่งออกตามความในกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 โดยข้อ 9 ของประกาศดังกล่าว ได้กำหนดให้รถที่ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงเจ้าของรถต้องนำรถไปตรวจและทดสอบเพื่อขอหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ ก่อนครบกำหนดการเสียภาษีประจำปีในถัดไป ซึ่งเป็นการรับรองความปลอดภัยในการใช้งานของรถที่ติดตั้งแก๊ส NGV ดังนั้น รถทุกคันที่ติดตั้งแก๊ส NGV จึงต้องนำรถไปตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงก่อนที่จะชำระภาษีประจำปีด้วย

คดีพิพาทที่ผู้เขียนนำเสนอในคอลัมน์รายงานพิเศษฉบับนี้ เป็นกรณีที่เจ้าของรถแท็กซี่ที่ติดตั้งแก๊ส NGV (ผู้ฟ้องคดี) มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าตนเองอยู่ในบังคับของกฎกระทรวงว่าด้วยรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2550 แล้ว จึงไม่อยู่ในบังคับของกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 ดังกล่าวในการชำระภาษีประจำปีจึงได้ยื่นเพียงใบรับรองการตรวจสภาพรถและข้อบกพร่อง ตามข้อ 2 ของประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนนำรถไปตรวจสภาพ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2541 เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกจึงปฏิเสธไม่รับชำระภาษี เพราะไม่มีใบรับรองการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางบกซึ่งต่อมาได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงให้

ถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ารถแท็กซี่ไม่อยู่ในบังคับของกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 การที่เจ้าหน้าที่ไม่รับจดทะเบียนรถของผู้ฟ้องคดีเพื่อชำระภาษีประจำปี จึงเป็นการกระทำนอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้กรมการขนส่งทางปกครอง (ผู้ถูกฟ้องคดี) ชดใช้ค่าเสียหายจากการซื้อรถยนต์เป็นเงินจำนวน 1,036,576 บาท ค่าประกันภัยรถยนต์ ค่าประกันภัยสำหรับบุคคลที่สามและค่าตรวจสภาพรถ เป็นเงินจำนวน 14,787 บาท และค่าเสียหายจากการขาดประโยชน์ในรถยนต์เป็นเงินจำนวน 1,728,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 2,779,363 บาท

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งปฏิเสธไม่รับชำระภาษีประจำปีของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ขัดด้วยกฎหมายหรือไม่ และการปฏิเสธไม่รับชำระภาษีดังกล่าวเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อรถแท็กซี่ของผู้ฟ้องคดีได้ติดตั้งระบบแก๊ส NGV เป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน ผู้ฟ้องคดีจึงย่อมต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 เช่นเดียวกับรถยนต์อื่นๆ ที่มีการติดตั้งก๊าซธรรมชาติดังกล่าวเป็นเชื้อเพลิง และเมื่อรถของผู้ฟ้องคดีเป็นรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คนที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร รถของผู้ฟ้องคดีย่อมต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎกระทรวงว่าด้วยรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนจดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2550 ด้วยเช่นกัน ซึ่งกฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ตรารับขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เมื่อรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีเข้าลักษณะที่ต้องอยู่ภายใต้กฎกระทรวงทั้งสองฉบับ ผู้ฟ้องคดีย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎกระทรวงทั้งสองฉบับกำหนด

เมื่อรถของผู้ฟ้องคดีผ่านการตรวจสภาพรถตาม ข้อ 2 ของประกาศนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนนำรถไปตรวจสภาพ ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2541 แล้ว แต่รถของผู้ฟ้องคดีเป็นรถที่ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง จึงต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 ด้วย โดยข้อ 9 ได้กำหนดให้รถที่ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์กับรถที่ผ่านกระบวนการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้วโดยผู้ติดตั้งทั่วไป ให้ทำการตรวจและทดสอบทุกปี เมื่อรถผ่านการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงแล้ว ผู้ตรวจและทดสอบจะออกหนังสือรับรองว่ารถมีความปลอดภัยในการใช้งานและมีการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ครบถ้วนถูกต้องตามที่กฎกระทรวงกำหนด

ฉะนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียังไม่มีใบรับรองการตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงมายื่นประกอบการชำระภาษีประจำปี คำสั่งปฏิเสธไม่รับชำระภาษีประจำปี จึงเป็นคำสั่งที่ขัดด้วยกฎหมายและไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 1791/2559)

จึงได้ข้อสรุปว่า รถยนต์ที่ติดตั้งระบบแก๊ส NGV เป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน ไม่ว่าจะแท็กซี่หรือรถยนต์ทั่วไป จะต้องนำรถไปตรวจและทดสอบส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงด้วย ทั้งนี้ เพราะกฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

โดยกฎกระทรวงว่าด้วยรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รถยนต์รับจ้างมีสภาพที่เหมาะสมและปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้โดยสาร เช่น การกำหนดให้รถยนต์รับจ้างต้องมีเบาะนั่งที่มีระยะห่างจากพื้นถึงส่วนบนสุดของเบาะนั่งไม่น้อยกว่า 25 เซนติเมตร และมีระยะห่างจากส่วนต่ำสุดของเบาะนั่งถึงเพดานไม่น้อยกว่า 85 เซนติเมตร ต้องไม่ติดตั้งระบบควบคุมการปิดเปิดประตูรถจากศูนย์กลาง (central lock) และกระจกกันลมต้องเป็นกระจกที่โปร่งใส สามารถมองเห็นสภาพภายในรถและสภาพการจราจรภายนอกได้ชัดเจน รถยนต์รับจ้างต้องมีและใช้มาตรค่าโดยสารโดยติดตั้งไว้ด้านซ้ายของผู้ขับขี่ ฯลฯ ส่วนกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมให้รถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน มีมาตรฐานและความปลอดภัยในการนำมาใช้งาน เช่น กำหนดให้รถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงต้องใช้ภาชนะบรรจุก๊าซชนิดทนความดันในการใช้งานสูงสุดไม่น้อยกว่า 20 เมกาปาสกาล มีอุปกรณ์ปรับความดันก๊าซและแสดงค่าความดันก๊าซ มีลิ้นป้องกันการไหลเกิน มีท่อระบายก๊าซสำหรับกรณีที่มีการติดตั้งเรือนักก๊าซหรือข้อต่อสำหรับท่อนำก๊าซในห้องผู้โดยสาร ห้องผู้ขับขี่ หรือที่ซึ่งอากาศถ่ายเทไม่สะดวก ฯลฯ ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกันในการใช้รถที่มีความปลอดภัยต่อส่วนรวม
